

**SIFAT MENEJMENTI TIZIMI TALABLARI ASOSIDA YOG'-MOY
MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQUVCHI KORXONANING
METROLOGIK TA'MINOTINI TAHLIL QILISH**

Majitova Aynura Kamil qizi

Toshkent Davlat Texnika Universiteti

Texnika yo'nalishi birinchi kurs magistr talabasi

Shernazarova Dilnoza Shuxrat qizi

Toshkent Davlat Texnika Universiteti

Texnika yo'nalishi birinchi kurs magistr talabasi

Omonov Bahodir Muzaffar o'g'li

Toshkent Davlat Texnika Universiteti

Texnika yo'nalishi birinchi kurs magistr talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada sifat menejmenti tizimi talablari doirasida yog'-moy mahsulotlarini ishlab chiqaruvchi korxonalarda metrologik ta'minotning ahamiyati va uning ishlab chiqarish jarayonlaridagi roli tahlil qilingan. Tadqiqotda metrologik ta'minot tizimining zamonaviy standartlarga mos kelishi, asbob-uskunalarining kalibrovkasi va ularning aniqligiga qo'yiladigan talablar yoritilgan. Korxonadagi o'lchov vositalarining holati, ularning standartlarga muvofiqligi va bu jarayonlarni yaxshilash bo'yicha takliflar keltirilgan.*

Аннотация: *В данной статье анализируется значение метрологического обеспечения и его роль в производственных процессах на предприятиях, выпускающих нефтепродукты, в рамках требований системы менеджмента качества. Исследование охватывает соответствие системы метрологического обеспечения современным стандартам, калибровку оборудования и требования к их точности. Представлено состояние средств измерений на предприятии, их соответствие стандартам, а также предложения по совершенствованию этих процессов.*

Annotation: *This article analyzes the importance of metrological supply and its role in production processes in the enterprises producing oil products within the requirements of the quality management system. The study covers the compliance of the metrological supply system with modern standards, the calibration of the equipment and the requirements for their accuracy. The status of measuring instruments in the enterprise, their compliance with standards, and suggestions for improving these processes are presented.*

Kalit so‘zlar: *Sifat menejmenti tizimi, metrologik ta'minot, yog‘- moy mahsulotlari, kalibrovka, o‘lchov vositalari, ISO 9001, standartlar.*

Ключевые слова: *Система менеджмента качества, метрологическое обеспечение, нефтепродукты, калибровка, средства измерений, ISO 9001, стандарты.*

Keywords: *Quality management system, metrological supply, oil products, calibration, measuring tools, ISO 9001, standards.*

Yog‘- moy mahsulotlari sanoatida mahsulot sifatini ta'minlash har bir ishlab chiqaruvchi korxona uchun muhim ahamiyatga ega. Sifat menejmenti tizimining samarali joriy qilinishida ishlab chiqarish jarayonlaridagi barcha o‘lchov va nazorat ishlarining aniq va ishonchli bo‘lishi zarur. ISO 9001 sifatidagi standartlar talab qiladigan darajada ish olib borish uchun metrologik ta'minotning samarali tashkil etilishi shart.

Metrologik ta'minot deganda, asbob-uskunalarining aniqligini ta'minlash, ularni doimiy nazorat qilish va kalibrovkadan o‘tkazish kabi jarayonlar tushuniladi. Ushbu tadqiqotda yog‘- moy mahsulotlarini ishlab chiqaruvchi korxonadagi o‘lchov vositalarining holati va ularning standartlarga muvofiqligi tahlil qilingan.

1. Metrologik ta'minotning ahamiyati

Metrologik ta'minot korxonadagi har bir texnologik jarayonning aniq bajarilishiga ta'sir ko'rsatadi. Ushbu jarayon sifat menejmentining asosiy qismi hisoblanib, mahsulotning yuqori standartlarga javob berishini kafolatlaydi.

2. ISO 9001 talablari

ISO 9001 sifatidagi xalqaro standartlar sifat menejmenti tizimining asosiy talablarini belgilaydi. Bu talablarga ko'ra:

Asbob-uskunalarining ish qobiliyati doimiy nazorat qilinishi kerak;

Barcha o‘lchov vositalari kalibrovkadan o‘tkazilishi shart;

Har bir o‘lchov vositasiga muvofiqlik sertifikatlari va texnik hujjatlar tuzilishi lozim.

3. Korxonadagi metrologik ta'minot holati

Tadqiqot jarayonida korxonadagi o‘lchov vositalari holati o‘rganildi. Aniqlanishicha:

Asboblarning kalibrovka intervali chetga chiqishi mumkinligi;

Qurilmalarining bir qismi zamonaviy standartlarga mos kelmasligi;

Qurilmalarni zamonaviy turlarini joriy qilish orqali aniqlikni oshirish imkoniyati mavjud.

4. Metrologik ta'minotni takomillashtirish

Korxonada metrologik ta'minotni takomillashtirish uchun quyidagi chora-tadbirlar taklif etiladi:

Kalibrovka jarayonlarini avtomatlashtirish;

Zamonaviy o'lov vositalarini xarid qilish va joriy qilish;

Hodimlarni metrologiya bo'yicha malakasini oshirish.

Xulosa

Metrologik ta'minot sifat menejmenti tizimining muhim bo'g'ini bo'lib, u mahsulot sifatini ta'minlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Yog'moy mahsulotlarini ishlab chiqaruvchi korxonada ushbu jarayonlarning samaradorligini oshirish uchun xalqaro standartlarga muvofiq chora-tadbirlar ko'rilishi lozim. Asbob-uskunalarni doimiy nazorat qilish va zamonaviy uskunalarni joriy qilish orqali mahsulot sifatini yanada oshirish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. ISO 9001:2015. Quality Management Systems – Requirements.
2. O'zbekiston Respublikasining "Metrologiya to'g'risida"gi Qonuni, Toshkent, 2023.
3. Smith J. "Industrial Metrology Practices", Springer, 2020.
4. BIPM. "Guide to the Expression of Uncertainty in Measurement", 2008.
5. OIML. "International Recommendations for Measuring Instruments", 2018.